

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 120.
Miesięcznie „ 40.
za roznośnienie
5.00 fen. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 135.
Miesięcznie „ 45.
Poza Łodzią egz. 2.10
w Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK
Niedziela, Kandyda M.
Poniedziałek, Franciszka S.
Wtorek, Placyda M.

**Pamiętajcie
o żołnierzu
w okopie.**
.....

REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 3 października 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń. ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

JUŻ SIĘ ROZPOCZĘŁA SPRZEDAŻ OBLIGACJI

4% PAŃSTWOWEJ POŻYCZKI PREMJOWEJ

DNIA 6-go LISTOPADA 1920 r.

będzie wylosowana z pośród tej ilości obligacji, jaka istotnie oddana została do sprzedaży,

PIERWSZA MILJONOWA PREMJA

wypłacana wygrywającemu bez jakichkolwiek potrąceń
nie później niż w 14 dni od daty przedstawienia odnośnej obligacji.

Lokata oszczędności i kapitału w obligacjach 4% Państwowej Pożyczki Premjowej, jest racjonalnym, celowym i korzystnym zabezpieczeniem gotówki.

Obligacjami tej pożyczki można posługiwać się jak gotówką, składając je w pełnej wartości nominalnej, jako: wadja przy licytacjach, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa, kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych w wypadkach, gdy prawo przewiduje składanie kaucji pieniężnych.

Kuponami tej pożyczki można płacić cła i podatki państwowe. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i Poczta Kasa Oszczędności będą przyjmowały bez żadnej opłaty na przechowanie Obligacje 4% Państwowej Pożyczki Premjowej, aby uchronić posiadaczy przed pożarem, kradzieżą lub zgubą obligacji.

Przy wprowadzeniu przyszłej waluty polskiej
4% Państwowa Pożyczka Premjowa będzie przerachowana

po kursie o 10% wyższym

od kursu ustalonego dla wymiany znaków obiegowych.

W każdą sobotę w ciągu pierwszych dwudziestu lat

będzie wylosowywana jedna wygrana w kwocie

MILJONA MAREK POLSKICH

Do pierwszego ciągnięcia

CENA OBLIGACJI TYLKO 1,000 Mk.

bez doliczania odsetek.

rowa waria — ostatnia modlitwa żałobna zebranych — i odszedł wagon w stryczki oczyste, gdzie zwłok oczekiwali najbliżsi, którzy po słowo pożegnania do rannego przybyć już nie zdążyli.

Hej, lzy się kręcą...

Noc upłynęła bez walk, rano zeszło na wyładowywanie darów, przeznaczonych dla tych formacji, które stały w pobliżu.

Był i czas na rozejście się po okolicy. Ogromne pola nieuprawione, folwarki spalone, tu i owdzie chata jakaś, trochę bydła — i wszystko zarosnięte maleńką brzezina, która posiała się sama.

Ileż to chleba zabraknąć musi Polsce — jak boleś nie patrzeć na zagładę i pustkę.

Stan taki trwa tutaj od roku 1915; Zabinka spalona parokrotnie, odbudowywała się częściowo, na ogół jest osada, w której żywioł żydowski przeważa. Bieda wśród ludności tu wielka, wagon nasz stale oblegany jest przez ludzi, błagających o kawałek chleba, a wyglądających widmowo.

„O ty — ziemię polską tak bogatą...”

M. Ruszczyńska.

TELEGRAMY.

Przedłużenie zapisów na pożyczkę odrodzenia.

WARSZAWA 2—10 Komisja skarbowo budżetowa pod przewodnictwem p. dr. Głabińskiego w obecności wiceministra dr. Rybackiego kontynuowany rozprawę w przedmiocie pożyczki przymusowej. Na wyrażone w ciągu obrad życzenie komisji wiceminister dr. Rybarski oświadczył gotowość przedłużenia terminu podpisywania pożyczki Odrodzenia do 31 października poczem zostanie ogłoszony komunikat oficjalny.

Posiedzenie komisji aprowizacyjnej i administracyjnej nie doszły do skutku z powodu braku plenum.

POŻAR W PORCIE.

GDANSK 2 (PAT) Wczoraj wybuchł w warsztach okrętowych, tak zwanych cesarskich, groźny pożar. Pożar powstał w paralni i rozszerzył się szybko na najbliższe budynki, zagrażając bardzo poważnie wielkiej hali budowy okrętów. Pożar przy pomocy straży pożarnej i załogi torpedowców angielskich zlokalizowano. Szkada wynosi około 2 miliony marek.

ZAWIESZENIE GAZETY.

WARSZAWA 2 (PAT) Komisarz rządu na miasto st. Warszawie postanowił pismo „der Tag” zawiesić redakcję tegoż opieczetować za podżeganie jednej części żydowskiej przeciw drugiej.

Nominacja Pilca

WARSZAWA 2—10 (PAT) Dekretem Naczelnika państwa na wniosek prezesa ministrów i ministra spraw zagranicznych pan Erezma Pilca został mianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym I klasy. Za powierzeniem mu dykcji i spraw politycznych.

„HAFTOWANIE” U P. SAHMA.

GDANSK 1 października. — Gdański nadburmistrz Sahn miał z przedstawicielem „Vossische Ztg.” rozmowę, w której oświadczył: Jestem przekonany że w Paryżu nie stanę przed dyktatem, lecz, że pozwałam nam rokować. Rokowania te usuną niewątpliwie nieporozumienia, jakie zaszły między nami a Polską. Położenie nasze było bardzo ciężkie zwłaszcza, że polityka gdańska znajdowała się pod silnym wpływem Towiera. Zresztą starałem się odwieść robotników gdańskich od antypolskich kroków.

Projekt układu polsko-gdańskiego przedstawiony przez nas nie sprzeciwia się duchowi traktatu wersalskiego. Nadzwyczaj ważną jest sprawa suwerenności Gdańska. Gdańsk żąda suwerenności pod egidą Ligi Narodów, lecz gospodarczą suwerenność Polski uznaje. Pod koniec wyraził Sahn nadzieję, że rokowania w Paryżu doprowadzą do porozumienia.

Henrys ustępuje.

(Od własnego korespondenta.)

PARYŻ 2—10 Jak donoszą pisma tutejsze na miejsce Henrysa został mianowany generałem Nissel, który w najbliższym czasie ma przybyć do Warszawy.

Trofea naszej ofensywy.

Dwa sztaby armii, 4 sztaby dywizji sowieckich i kilkadziesiąt sztabów brygad w naszej niewoli, 42 tysiące jeńców, 160 dział. 450 karabinów maszynowych. 254 wagonów towarów.

WARSZAWA 2 (PAT) Celem ostatecznego rozbięcia resztek armii sowieckiej, cofających się po poniesionej w ciągu ostatnich dni klęsce, nasze oddziały pościgowe przekroczyły rzekę Serwecz i zajęły przystanek Nowogródek.

Na południe od Prypeci już tylko konnica nasza ściga cofającego się nieprzyjaciela.

W minionym właśnie tygodniu, stojący u bram Białegostoku, Brześcia Litewskiego, Zamościa i Lwowa nieprzyjacieli, który miał zamiar podjęcia ponownej ofensywy, został odrzucony o 100 do 150 kłm. ponosząc ciężkie straty w zabitych, rannych, jeńców i materiałach. 16 dywizji sowieckich zostało bądź to w całości, bądź to częściowo rozbitych. Reszta poniosła w ostatnich walkach znaczne straty i została zmuszona do ogólnego odwrotu. Sztaby 3 i 4 armii oraz 21,55 i 41 57.

dywizji sowieckich i z kilkadziesiąt sztabów, brygad, pułków i batalionów dostały się w nasze ręce. Zarejestrowana dotychczas ilość jeńców i zdobyczy z tej ostatniej akcji wynosi 42 tysiące jeńców, 160 dział, 950 karabinów maszynowych, 18 samochodów pancernych, 7 pociągów pancernych, 3 nieuszkodzone aeroplany, 21 parowozów, 2540 wagonów, 10 samochodów, liczne tabory i obfity materiał wojenny, który świadczy dobitnie o wielkich przygotowaniach nieprzyjaciela do akcji zaczepnej.

Z najwyższym uznaniem podkreślić należy świętą pracę bojową naszych oddziałów, które w ostatnich walkach złożyły ponownie liczne dowody niezwykłego bohaterstwa i wytrwałości.

Sztab generalny.

Bolszewicy pobici przez Wrangla uciekają.

KONSTANTYNOPOL 2 (PAT) Wied. Blk. Agencja Hawasa podaje sprawozdanie z frontu gen. Wrangla: 13 armia czerwona, która została zantakowana na flankach i stylu cofa się w popłochu. W okolicy Aleksandrowska uciekają bolszewicy na froncie przeszło 200 wiorst szerokim. Wzięto przeszło tysiąc jeńców, 50 armat; kilkaset karabinów maszynowych, 8 pociągów pancernych, 3 samochody pancerne, 7 samolotów i wiele materiału wojennego.

KIJÓW OTOCZONY.

WIEN 2 (PAT) Wiadomość rozpowszechniona przez pewną agencję gdańską o zajęciu Kijowa

przez armię Petlurową wyprzedza co najmniej wypadki. Faktycznie Kijów jest prawie zupełnie zamknięty, przez oddziały powstańcze, i tylko pociągi pancerne utrzymują z trudem komunikację z Kijowa.

KIJÓW OGŁODZONY.

KONSTANTYNOPOL 2 10 Donoszą do pism w tejszych, że w Kijowie, który od paru dni jest otoczony, przez wojska powstańców ukraińskich środki żywności wyczerpały się zupełnie. Komunikacja za pomocą pociągów opancerzonych nie jest w stanie zaradzić najpotrzebniejszym wymogom miasta. Głód który jest tu istniał dziś wzmógł się do niebywałych granic.

Zwycięstwa Machny.

(Od własnego korespondenta)

WIEN 2 10 Machno należy do tego rodzaju tyków legędowych, co nasz Jonasik, lub inny jakiś zbój szlachetny, rabujący bogaczy, a wspierający nędzę. To też nad Donem pobyt jego wśród kozaczyzny budził olbrzymie zadowolenie. Kilka razy rozbity potrafił zawsze zebrać sobie nową armię i wypłynąć w większym jeszcze blasku chwały. Obecnie Machnę pozyskał dla siebie Wrangiel. Machna ma znów wspaniały oddział i operacje silną na tyłach armii bolszewickiej. Nie kusi się on o zdobywanie dróg żelaznych, dobrze obstawianych i dobrze strzeżonych. Armję swoją prze-

rzuca na podwodach dragamileśnemi i skąd stałe się niebezpiecznym przeciwnikiem. Jak wieści ostatnie nie są Machno przeciał bolszewikom linję Kijów Moskwa. Czerwonogwardziści bić się z nim nie chcą i przechodzą dużymi oddziałami na jego stronę. Ludność wspomaga Machnę, dając mu żywność i konie. Machna rośnie na bohatera narodowego.

(Jeśli wieść ta jest prawdziwą, to porzycja wojsk bolszewickich na Ukrainie jest zupełnie stracona. Machno operuje w guberni Czernichowskiej).

NIEMCY WYPEŁNIJĄ TRAKTAT WERSALSKI.

Jak podaje „Temps” Niemcy w wykonaniu traktatu wersalskiego zwrócili Entencie dotychczas 18,124 koni, 133,062 wołów, 138,862 baranów, 17,522 kóz i 33,962 drobiu.

Stanowi to w porównaniu z ilością określoną traktatem wersalskim 72 proc. wołów, 100 proc. baranów, oraz 87 proc. kóz.

ZWIĘKSZANIE GŁOSÓW.

BYTOM 1 (PAT) Wobec powtarzania się pogłoszek, że plebiscyt na Górnym Śląsku odbędzie się w połowie listopada, wrocławska dykcja kolejowa ogłosiła odezwę, by jej podano do 15 października ilość osób, które mają się udać z Niemiec, jako urodzone na Górnym Śląsku, w celu głosowania a to dlatego, aby na czas można było wydać odpowiednie zarządzenia dla przewiezienia tych osób.

BEZCZELNY NAPAD.

BYTOM 1—10: Dnia 1 b. m. o północy napadli Niemcy na dworcem kolejowym w Bytomiu na polskiego generalnego konsula w Opolu pana Keszycyckiego i dotkliwie go poranili. Pan Keszycycki zmuszony był w obronie własnej użyć broni palnej raniąc jednego z napastników za to policja niemiecka aresztowała go i osadziła w więzieniu skąd go dopiero na rozkaz władz koalicyjnych wypuszczono.

200 milionów dla wschod. Małopolski.

to polski,

(Od własnego korespondenta)

WARSZAWA 2—10 Wczoraj odbyło się posiedzenie rady ministrów, na którym uchwalono dla wschodniej Małopolski 200 milionów marek zapomóg na zasiewy i odbudowę po napadzie bolszewików. (Joffe żąda aby takich odszkodowań nie płaciły strony.)

P. R.

Nie przepuszczają biskupa haka-tystę.

BYTOM 2—10 (PAT) Koalicyjna komisja rządząca w Opolu już poraz drugi odmówi biskupowi wrocławskiemu Bertramowi zezwolenia na przyjazd na Górny Śląsk. Niemiecka katolicka partja ludowa wystosowała z tego powodu protest do Watykanu a rezolucję w tej sprawie ogłosiła w dziennikach.

Czekają na odpowiedź.

LIBAWA 2 (PAT) Łotewskie biuro prasowe donosi? Delegacja polska kończy prace nad sformowaniem odpowiedzi, na bolszewickie warunki rozjem i pokoju wstępne. Następne posiedzenie komisji generalnej jutro.

W odpowiedzi na list Jeffego wiceminis-

ter Dąbski stwierdził, że na posiedzeniu komisji generalnej w dniu 28 września delegacja rosyjska przedłożyła preliminarja wstępne, które znacznie różnią się od poprzednich warunków przedłożonych przez delegację sowiecką.

Rokowania między Francją i Niemcami.

PARYŻ 2-10 (PAT) Berliński korespondent „Journala” dowiaduje się, że ambasador francuski w Berlinie odjechał do Pary. Po odbytej konferencji z ministrem spraw zagranicznych dr. Simonsem, który wyraził nadzieję że w najbliższym czasie rozpoczną się rokowania między Francją a Niemcami. Korespondent twierdzi, że już od dłuższego czasu trwają bezpośrednie pertraktacje między Francją a Niemcami. Niemcy zaproponowały same rokowania w sprawie odszkodowań.

WĘGIERSKO-POLSKIE TOW. HANDL.

WIENIEN. 1 (PAT) „Neues Wiener Abendblatt” donosi z Budapesztu, że pod przewodnictwem barona Buriana ukonstytuowało się węgiersko-polskie akcyjne Towarzystwo handlowe z kapitałem akcyjnym w wysokości 6 milionów koron.

Czerwono armjaey chcą pokoju

HELSINGFORS 2 (PAT) Potwierdza się tu wiadomość o demoralizacji wojsk sowieckich, które organizują wszędzie wiece za pokojem. W Narwi wybuchły rozruchy.

ZNÓW JEDEN ARBITER DA NAM PIGULKE!

PARYŻ. 1 (PAT) Obecni w Paryżu członkowie Rady Ligi narodów zebraли się wieczorem na naradę u Leona Bourgois. Obecni byli również na posiedzeniu przedstawiciel Polski Paderewski i przedstawiciel Litwy Waldemaras. Bourgois zawiadomił delegatów, że wojskowa komisja przybędzie do Suwałk w niedzielę dnia 3 października. Aby uniemożliwić wszelkiego rodzaju nieporozumienia co do roli i funkcji komisji, ustalono, że komisja rozpocznie niezwłocznie swe prace na zasadach zawartych w rezolucji Rady z dnia 20 ub. miesiąca. Gdyby podczas narad wyłoniły się trudności co do interpelacji zasad, w takim razie rząd, zainteresowany będzie obowiązany zwrócić się z przedstawieniem sprawy do Rady Ligi narodów, która sprawę rozpatrzy. Delegaci polski i litewski przyjęli do wiadomości oświadczenie Bourgois i zobowiązali się zawiadomić o nim swoje rządy.

DROŻYZNA ZNIKA ALE ZA OCEANEM.

PARYŻ. 1 (PAT) Według depeszy z New Yorku „Chicago Tribune” podaje, że drożyzna zmniejsza się stale we wszystkich większych miastach Stanów Zjednoczonych. Publiczność wstrzymuje się od zakupów oczekując dalszej niżki cen.

Z konferencji Brukselskiej.

BRUKSELA 2 (PAT) Konferencja finansowa wysłuchała sprawozdań finansowych przedstawicieli Rumunii, Francji, Brazylii, Grecji i Litwy. Jutro konferencja ukończy dyskusję nad kredytami międzynarodowymi poczem zostanie odcieczona do środy dla umożliwienia komisjom wypracowania ostatecznych rezolucji.

WIELKI BERLIN.

BERLIN. 1 (PAT) W dniu 1 października liczył Berlin 4 miliony mieszkańców. Liczba ta obejmuje świeżo przyłączone do Berlina na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 8 miasteczek, 59 gmin wiejskich i 57 obszarów dworskich.

ZAMACH NA TROCKIEGO.

BERLIN. 1 (PAT) Pisma niemieckie zamieszczają depeszę z Helsingforsu, według której dnia 29 września urządzono zamach na Trockiego w chwili gdy opuścił dworzec kolejowy, by się udać do Moskwy. Wiele osób ranionych. Szczegółów brak.

Konstytucja austrijacka uchwalona.

WIENIEN. 2 (PAT) Austriackie zgromadzenie narodowe przyjęło wczoraj nową uchwałę o konstytucji austriackiej. Ustawa reguluje stosunek ogólnych krajów do państwa na podstawie związkowej. Na czele związku stoi prezydent związku. Obok zgromadzenia narodowego utworzona zostanie Rada związków. Miasto Wiedeń będzie wyłączony z pod kompetencji Sejmu dolnego

austriackiego. Przed głosowaniem poczynili przedstawiciele Tyrolu i ziem arcybiskupstwa zaostrzenie w tym kierunku, oba te kraje zdecydowały w przyszłości do jakiego państwa mają należeć. Zgromadzenie narodowe zostało rozwiązane. Nowe wybory odbędą się 2 października.

Czy sejm będzie odroczone?

Czynnikami zainteresowanymi w tem, aby obrady Sejmu były odroczone, wszczęły bardzo przebiegłą agitację między posłami włościańskimi, aby zażądali odroczenia obrad sejmowych na tej zasadzie, że roboty polne wymagają obecności rolników w gospodarstwie.

Szczególnie ważną ma być ta obecność w okolicach za Wisłą, zniszczonych podczas najazdu bolszewickiego. Jak słychać w paru klubach agitacja ta znajduje posłuch.

Słusznie jeden z posłów ludowych zaznaczył, że jeśli chodzi o pracę w polu, daleko praktyczniej będzie wyjednać u władz, aby uczyniły jeńców wojennych — po 10 zamiast każdego posła, pragnącego osobiście kopać ziemniaki.

W ten sposób i roboty polne będą załatwione i Rzeczpospolita (salus Republicae...) w tak ważnym momencie dziejów nie będzie na szwank narażona.

Zobaczmy, czy argument dobra publicznego będzie dla naszych posłów wystarczający, czy też przeważy interes prywatny.

Umowa Winniczenki z bolszewikami.

Jak informuje „Wpered”, Winniczenko zawarł z rządem sowiektów umowę w imieniu ukraińskiej republiki rad. Umowa ta zapowiada rzekomą Ukrainie faktyczną niezależność, ukraińszczenie wszystkich urzędów, obsadzenie wszystkich komisariatów przez Ukraińców, odziedzenie wojsko, amnestję dla Ukraińców, wyjąwszy kontrrewolucjonistów i t. p. Na podstawie tej umowy, dn. 9, 9. Winniczenko objął podobno czynności w rządzie, jako zastępca Rakowskiego i komisarz spraw zagranicznych.

PODROŻENIE KOSZTÓW BUDOWY STATKÓW.

Koszta budowy statków nowych w Anglii przekraczają obecnie trzykrotnie koszta przedwojenne. Reparacje statków podniosły się o 300—400 procent, a koszta ogólne o 400 procent.

ZE SWIATA.

MANIFESTACJA Z ROZPACZY. Wskutek straszliwych klęsk, jakie spadły na lud rosyjski w czasie rządów bolszewickich, budzi się w masach rosyjskich przerażony instynkt życia, szukający ratunku na wszystkie strony. Zarliwa religijność ogarnia coraz większe polacie ziemi rosyjskiej, budząc wiare, że cudowne ocalenie może przyjść tylko z nieba. Wkrótce Rosja może stać się świadkiem olbrzymiej manifestacji religijnej. Głośny w swoim czasie duchowny prawosławny Wostokow, zwrócił się do gen. Wrangla o pozwolenie zorganizowania wielkiej procesji, która ma się udać do wnętrza Sowdepji przez linię frontu. Wostokow zażądał od metropolity prawosławnego Antoniego, bawiącego obecnie za granicą, by stanął na czele tej procesji.

RZECZPOSPOLITA KIRGISKIA.

Wszecchrosyjski Cik (centralny komitet wykonawczy) wydał dekret o uznaniu samodzielnej rzeczpospolitej Kirgiskiej, wchodzącej w skład federacyjnego związku rosyjskiego. Nowa sowiecka rzeczpospolita zajmuje obszar okręgu Uralskiego, część Nadkaspjskiego kraju, Astrachania, Turgaju, Semipalatńska Ak-molińska zarząd ziem spoczywa w rękę miejscowych sowietów, komitetu centralnego oraz rady ludowych komisarzy.

STRASZNA STATYSTYKA. Według danych komisarzy zdrowia śmiertelność w Rosji sowieckiej w r. 1919 doszła do 74.9 na tysiąc mieszkańców, gdy w roku 1917 wynosiła — 25.4. W tym samym roku liczba urodzeń przewyższyła półtora raza liczbę zgonów, po dwóch latach rządów bolszewickich liczba zgonów jest sześciokrotnie wyższa od liczby urodzeń.

Jak wygląda kongres „wszechrosyjski”.

W Moskwie odbył się niedawno wszechrosyjski kongres Rad robotniczych, żołnierskich i włościańskich, który rzekomo stanowi najwyższą władzę w Rosji. W kongresie brało udział 62 członków, a prasa francuska podaje obecnie skład jego. Na 62 członków było: pięciu Rosjan, dwóch Gruzinów, dwóch Ormjan, jeden Łotysz, jeden Niemiec, jeden Czech, jeden Kozak, jeden Ukraińiec, jeden Karaim i 42 żydów! To się nazywa kongres „wszechrosyjski”.

Dnia 29 września b. r. zmarł w szpitalu Miejskim w Radogoszczu w 23 roku życia

ś. † p.

Adam Skrabek

Pracownik Wydziału Drogowego Dyrekcji Rówieńskiej P, K, P,

z siedzibą w Łodzi. Ekspartacja zwłok odbędzie się w niedzielę 3-go b. m. o godzinie 5-ej po południu ze szpitala Miejskiego w Radogoszczu na Stary Cmentarz Katolicki:

O czym zawiadamiają rodzinę, kolegów i znajomych 3104

Koledzy Wydziału Drogowego,

KRONIKA

— Z uniwersytetu powszechnego.

W uniwersytecie ludowym Dzielna 45 we wtorek dnia 5 października o godzinie 7 wieczorem p. dyrektor Zelwerowicz wygłosi odczyt na temat „Teatr jako źródło kultury narodowej“.

— Ciekawe dokumenty.

Jak słychać, mają się ukazać w druku protokoły narad polsko-litewskich w Kalwarii, opracowane przez Ministerstwo spraw zagranicznych.

— Należitości stepowe od rachunków kupieckich.

Z dniem 11 września b. r. obowiązują nowe przepisy w przedmiocie należitości stepowych od rachunków osób, trudniących się handlem lub przemysłem. Wedle tych przepisów każdy rachunek kupiecki podlega w miejsce do tychczasowych stałych należitości, opłacie 10 fen. od każdego pełnych lub rozpoczętych 50 m. sumy fakturowej. Opłatę uiszczać należy zasadniczo w znakach stepowych. Wyjątek stanowią jedynie rachunki, opiewające na kwoty tak wysokie, iż przypadającej opłaty nie można uiszczyć w znakach stepowych. W tych wypadkach należy uiszczyć opłatę przed wystawieniem rachunków gotówką w Urzędzie skarbowym, który potwierdzi wybór opłaty na blankiecie, przeznaczonym do otworzenia rachunku.

— Prawie bezwyznaniowców.

Z powodu powoływania się bezwyznaniowców na prawo z roku 1808-go, pozwalające na ślub cywilny bez obrzędu religijnego sfery kompetentne wyjaśniają, że prawo to zostało wzniezione u walą Sejnu polskiego w roku 1825-ym kiedy ta karta stanu cywilnego połączone zostały z metrykami kościelnymi. Wówczas też sprawy rozwodowe przekazane zostały sądom świeckim, które wydawały orzeczenie przy udziale przedstawicieli kościoła. Obecnie obowiązujące prawo o małżeństwie, zaprowadzone w roku 1836-ym, oddaje sprawy rozwodowe pod jurysdykcję sądów duchownych.

— Napływ dolarów.

Jak wiadomo przez jakiś czas nadchodziły obfite dolary z Ameryki do emigrantów dla ich krewnych w Polsce. W ostatnich czasach jednak napływ dolarów ustał. Jak wyjaśniają obecnie, stało to się w związku z ofensywą bolszewicką w sierpniu, zwłaszcza że żydowsko-amerykańskie gazety rozpuszczają plotki, że bolszewicy już zdobyli Warszawę. Rozumie się, że w takich warunkach emigranci przestali wysyłać pieniądze. Nie należy jednak wątpić, że teraz napowrót się rozpocznie przysyłanie dolarów przez emigrantów, co wpłynie też częściowo na pożyczkę waluty naszej, gdy bowiem rynek tutaj będzie miał duży dolarów, to łatwiej będzie je nabywać za marki polskie.

— Ostrzeżenie przed wychodźstwem.

W sprawie wychodźstwa polskiego do Ameryki zamieszcza bardzo cenne wskazówki wychodzący w Milwaukee „Kurjer Polski“. Wskazówki te są pewnego rodzaju ostrzeżeniem. Przypatrzmy tu parę ustępów: Póki jeszcze komunikacja jest utrudniona, czas wielki upomnieć rodaków

naszych w Polsce, aby sobie historię szybkiego dorobienia się w Ameryce wybili z głowy raz na zawsze. Wojna spowodowała tak olbrzymie podrożenie wszelkich produktów i towarów (a jednocześnie wynagrodzenie za pracę nie wzrosło równomiernie), że stosunki życiowe w Ameryce stały się bezporównania trudniejsze, aniżeli były kiedykolwiek przedtem.

— W kwestii zwalniania uczniów szkół średnich.

W sobotę 25 b. m. odbyła się w Ministerstwie Spraw Wojskowych konferencja z udziałem przedstawiciela Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie zwalniania z wojska wszystkich uczniów szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich i preparand, nie wyłączać klas ostatnich. W najbliższym czasie władze wojskowe wydadzą odnośne zaznaczenia.

— Brygada „syberyjska“.

Dnia 1 października utworzone zostało Koło Opieki nad żołnierzami Syberyjskiej Bryg. Piechoty. Lokal „Kola“ mieści się przy ul. Głównej 50. Udziela się tam wszelkich informacji, oraz przyjmuje się przesyłki na front, oliary i zapisy nowych członków.

— Uzdrawienie.

Towarzystwo opieki nad żołnierzem uzdrowieńcem utrzymuje w Rudzie Pabjanickiej 2 Uzdrowiska dla żołnierzy-uzdrowieńców na 200 łózek, własnym kosztem.

Ze względu na cel, jaki Towarzystwo sobie postawiło, biorąc pod swą opiekę obywatela-żołnierza, który stanął w obronie Ojczyzny spodziewa się, że publiczność poprze jego cele i da możliwość rozwinąć się jeszcze więcej, aby ulżyć tym, którzy bronili nas przed najazdem nieprzyjacielskim.

— Dzisiejsza kwesta.

Narodowa Organizacja Kobiet urządza dzisiaj kwestę na sekcję Oświatową. Znajac ościarność naszego społeczeństwa zwracamy się z gorącym apelem o pomoc i współudział.

Mamy nadzieję że społeczeństwo łódzkie biorąc pod uwagę wniosły cel kwesty, poprze nasze szczerze chęci.

— Rejestracja ewakuowanych.

1) Komisarz Rządu na m. Łódź na podstawie rozporządzenia M. S. W. zarządził rejestrację ewakuowanych i uchodźców. Wszyscy bez wyjątku winni się stawić do komisarjatu Rządu (Al. Kościuszki Nr. 1 pokój 9) do dnia 10 b. m. celem utrzymania dowodu ewakuacyjnego.

— Koncert symfoniczny.

W poniedziałek d. 4 b. m. o godz. 8-ej wiecz. w Sali Koncertowej jak już pisaliśmy, odbędzie się inauguracyjny koncert Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej. Koncert ten usławi swym występem znakomity tenor opery warszawskiej Stanisław Gruszczyński, który odśpiewa arje z op. „Otello“, „Fedora“ i „Rycerskość wieśniacza“ z tow. orkiestry. Poza tem w programie potrzebna symfonia pierwsza C-moll Brahmsa i niegrany u nas dotychczas poemat symfoniczny „Kikimora“ Liadowa. Próby orkiestrowe pod kierunkiem dyr. Bronisława Szulca już się rozpoczęły i idą sprawnie.

— Koncert w Resursie.

Otwarcie sezonu artystycznego w Resursie rzemieślniczej odbędzie się 9 października koncertem, którego program przygotowuje Dyrektor Alojzy Dworzaczek.

Koncert ze względu na osobę Dyrektora dobrze znanego w Łodzi budzi ogólnie zainteresowanie.

— Z kino „Luna“.

Wnioskując z szeregu obrazów demonstrowanych ostatnio w powyższym kinie widzi się że dyrekcja dba bardzo o dobór film wartości artystycznej.

Od czwartku demonstrowany jest głęboko wstrząsający dramat z czasów rewolucji rosyjskiej 1905, w 6-ciu wielkich częściach.

— Litanja narodu polskiego.

Straż Kresowa wydała w świetnej i pięknej litograficznej odbicie przepięknie zdobioną wzorem starych rękopisów o misternych inicjałach i symbolicznej ornamentyce patriotyczną litanję okolicznościową pióra biskupa Bandurskiego. W prostej i silnej formie litanji zawarł się niejako cały ból mas wygnanych i wola płomienna żołnierza.

— Desperat.

a) Wczoraj w nocy w hotele „Polonia“ przy ul. Dzielnej 36 otrut się kwasem karbonylnym w celu zabójczym Bogdański Teodor, urzędnik policji kresowej. Śmierć nastąpiła natychmiast. O powyższym zawiadomiono Urząd Sledczy. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowno sledczych.

— Śmierć pod tramwajem.

a) Przy ul. Zgierskiej, naprzeciw domu Nr. 113, gdzie mieści się ochrona „Gniazdo“, tramwaj dający w stronę Zgierza, a prowadzony przez moterowego Ignacego Rosalskiego, najechał na wychowawca wspomnianej ochrony, Władysława Sudeję, lat 13, który poniósł śmierć na miejscu.

— Pod kołami bryki.

a) Wczoraj przy zbiegu ulic Nowo-Targowej i Placu Dąbrowskiego woźnica Marcin Rosiak, (Mickiewicza II (Bałuty), powożąc parokonną bryczką, naładowaną towarem, najechał na Kazimierza Olubka lat 7, zamieszkałego przy ul. Nowo-Targowej 27 który poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki przesłano do prosekutorjum.

Sledztwo w toku!

Teatr i sztuka:

Dzisiaj Teatr Miejski pracuje trzykrotnie: o g. 12 w pol. 3-ci Poranek dramatyczny: „Słońce i Satyra w Panu Jowialskim“ prelekcja-dyr. Zelwerowicza; recytacja pp. Siennicka, Zakrzyńska, Roslan i Rdzawicz. O godz. 3 po cenach popularnych wspaniały dramat narodowy St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie“ i g. 8 wiecz. „Papierowy kochanek“.

We wtorek dnia 5 b. m. premiera „Złotej czaszki“ w nowej stylowej oprawie dekoracyjnej.

Komunikaty.

W Liceum muzycznym, Heleny Rijeńskiej przy ul. Krótkiej nr. 9 lekcje rozpoczęły się dn. 15 września. Kursy wyższy, gry fortepianowej objął prof. Józef Turczyński z Poznania.

Ze sportu.

W dniu dzisiejszym zawitała po raz pierwszy do Łodzi znana drużyna 20 pp. ziemni krakowskiej, celem rozegrania matchu piłki nożnej z B. Z. 31 p. Sirzelców Kanłowski. Match zapowiada się nadzwyczaj ciekawie, gdyż drużyna 20 pp. jest jedną z najlepszych drużyn wojskowych w Polsce składająca się z pierwszorzędnych graczy najlepszych cywilnych klubów krakowskich „Cracovie“, „Wisła“ i „Makkabi“. 31 p. Sirz. Kan. wystąpi dzisiaj lepszym w składzie co też gra zapowiada się bardzo interesująco.

Gra rozpoczyna się o godzinie 4 pp.

— Z POWODU ZASLUBIN.

Na uroczystości zaślubin pana Stanisława Trzaskowskiego z panną Aleksandrą Kolaską grono rodzinne złożyło 1100 marek, z których 500 przeznaczono na żołnierza polskiego a 600 na herbaciarnię na dworcu Łódź-Kaliska.

Tak piękna pamięć o żołnierzu powinna się powtarzać przy wszystkich uroczystościach.

— NA UCZNIA ŻOŁNIERZA.

Zamiast kwiatów na grób s. p. Romana Zarzyckiego, b. nauczyciele 6-cio klasowej szkoły ludowej miejskiej personel nauczycielski składa na ucznia żołnierza 430 m. (ofiara ta była już ogłoszona, tylko z tą różnicą, że wydrukowano mylnie iż pochodziła od rodziców).

— Z WARSZAWY.

W niektórych golarniach biorą co najmniej po 10 mk. za golenie i 15 za strzyżenie. Tymczasem inne go-

larnie ogłaszają, że golą za 4 mk a strzygą za 8 mk. Kwestja więc, dlaczego nie interesuje tu urząd walki z lichwą. Jeżeli skazuje się na 4 lata więzienia osobę, która bierze 58 mk, za produkt, którego taksa wynosi 50

mk, to przecież o wiele więcej stosunkowo bierze ten który domaga się 10 mk. za to, co inny wykonywał za 4 mk.

Teatr artystyczny
„SCALA”
18 Cegielniana 18

Dziś i o g. 4 pp. przedst. pop. o godz. 8.30 wiecz. Nowy program nr. 3 Zupełnie nowy repertuar
Doangażowane sily baletu Warszawskiego

Winiarska, duet Matuszewskich 8^{-mioletni} Matuszewski

Udział biorą: Lola Patroni szofer samochodu i inne kuplety | Z. Bonecka Arja z Księżny Czardaszk i Akt Snieg (śpiew)

H. i E. Redenowie dzisiejsi wieśniarze sketch ze śpiewami tańc | E. Bodo Monolog kapelmistrza piecatego i piosenki: Jeszcze coś, Nowy świat | **Wiśniewski śpiew** | E. Reden, nowy repertuar.

Ostatni program A. Szczepańskiego obraz z galganów, Rumuński grajek. Krakowianka z Tambowsk gub. Jedrus i murzynek. Dwaj liliści mówiący automaty. Wesoly ukrainiec. Prezydent Wilson, Wielka Koalicja lktch, Apoteoza i inne.

Sketch baletowy wyk. Winiarska, duet Matuszewskich i 8-letni Matusz.

Kasa czynna od 11-2 od 4 pp.

3108

NAJLEPSZE jest zawsze w użyciu NAJTAŃSZE

PRZEMYSŁAWKA MIŁA, ORZEŹWIAJĄCA — INTENSYWNA
(woda kol. Heza)

EXTRAIT ANTIQUE }
EXTRAIT BOBOLA } W SFERACH TOWARZYSKICH ZNANE I ULUBIONE.

PUDER MIAFLOR JEST MAŁO WIDOCZNY, PRZYLEGA ZUPEŁNIE DO TWARZY

HEZADONT NAJPRZYJEMN. DO DEZYNFEKCJI ZĘBOW I JAMY USTNEJ.
(woda do ust)

OCET TOALETOWY MIAFLOR UŻYWA KAZDY. ZNAWCA PO GOLENIU.

Sprzedaż we wszystkich drogerjach i perfumerjach

HENRYK ŻAK w Poznaniu

FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW.

Fabryka Towarów Bawełnianych
Polecą na sprzedaż towary bawełniane, wyrobu własnego, różnego gatunku: baskiki, barchany, fianele i damskie towary na suknie
HACHULA FRONTCZAK
PABIANICE, Tad, Kosciuszki 14 26

Zakłady Elektryczne
Westinghouse
Warszawa, Marszałkowska

Krawcowe
rękawiczek
sa poszukiwane posiadające własne maszyny.
Adres swój zostawie redakcji dla F. H.

Ważne

dla sklepów bławatnych i kooperatyw

Fabryka wyrobów włókienniczych „Merkury” podaje niniejszym do wiadomości iż sprzedaż własnych wyrobów znajduje się obecnie w Łodzi przy ulicy Dzielnej M 30 i poleca

Materiały na bluzki i kostjomy oraz towary płócienne i pończochy po cenach fabrycznych.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW
Potrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby oczu	codziennie	dr. Garliński
10—11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdzioki
11—12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11—12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
12—1	chor. wewnętrzne i dzieci- cinne (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
6—7	choroby kobiece	"	dr. Ks. Jasiński
1 1/2—2 1/4	chor. chirurg. i kobiece	"	dr. Artyfikiewicz
2—3	chor. skórne i wener.	codziennie	dr. Skusiewicz
4—5	choroby nerwowe	pon., środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2—3	choroby oczu	codziennie	dr. Michalski
5—6	chor. wewnętrzne i dzieci-	prócz śro- dy i soboty	dr. Jokiel

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt. 032
2) Porada 20 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy.

Dyrekcja Koncertów Alfreda Straucha.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna Sala Koncert.
Poniedziałek, d. 4 paźd, r. b. o g. 8,15 wieczor.
Inauguracja sezonu 1920-21

Pierwszy Wielki Koncert Symfoniczny

Solista **STANISŁAW**

GRUSZCZYŃSKI

Tenor bohaterki Opery Warszawskiej,
Dyrektor: Brouisław Szulc,

W programie Liadow—Kikimera, poemat symfoniczny, Arja Giordano z opery „Fedora” Verdi Arja z op. „Ottello” Maszagni Arja z op. „Cavaleria Rusticana”. Brahms—Symfonia Pierwsza C-mol,

Bilety od 15 do 90 mk. w księgarni Alfreda Straucha, Dzielnia Nr. 12 3105

Do sprzedania

KSIEGARNIA

i skład materiałów piśmiennych w Zgierzu
wiadomość R. Krzemiński księgarnia w Zgierzu.

W centrali Inwigilacyjnej

Dtwa 4 dyona Żandarmerji Cegiel. 19 jest do odebrania znaleziona sztuka towaru, która swego czasu spadła z naładowanego także towarem furgonu:

Prawy właściciel zgłosi się do tut. Dtwa z powołaniem się na L. dz.-C. I. 4927/20

3075-3

„Kino-Resursa”

Kilińskiego 117.

Program do dnia 4 października r. b.

Kłusownik

Wybitny dramat w 5 aktach ze słynnym ALWINEM NEUSEM w roli głównej.—

3053

Nadeszły

MASZYNY DO PISANIA
RÓŻNYCH SYSTEMÓW

Gustaw Roman Szulc

Piotrkowska 144.

5006.3

S. Liberman

KRAWIEC DAMSKI

ul. Dzielnia 36 I.

Zawiadamia niniejszym Sz. Klientele, iż otrzymał **Oryginalne modele Paryskie**

na Sezon **JESIENNY**

Uwaga: Na żądanie Sz. Klienteli robota może być wykonana w przeciągu 48 godzin.

1025

Ważne

Specjalne ceny dla Kooperatyw i spółek rolniczych „Najtańsze Źródło” bo w mieszk. prywat.

towary białe	Korty
Madepolamy	Welury
Surówki	Sukna
Płócenka	Szewioty
Purpur	Bos. o. j.
Cajgi różne	Welna
Chustki zim.	Etaminy
Barchany	Batysty

Ceny niższe

Dzielnia 36

Hurt i Detal

Ważne dla pań

Tania wyprzedaż!

Korzystajcie z okazji!!!

tow. białe	Korty
Madepolam	Bostony
Surówki	Sukno
Płócenka	Szewioty
Barchany	Welna
Purpur	Etamina
Cajgi	Welury
Chustki	Flanele

w resztkach poleca

M. BRYL Piotrkowska 56
w podwórzu

Dobrze wykfalfikowany

RUSZNIKARZ

który przed wojną samodzielnie prowadził warsztat firmy Georga Serbka, poszukuje posady w tym fachu
Oferty proszę do „Rozwoju” pod „Rusznikarz” 3097 2

Kupuję

biżuterję, brylanty, złoto srebro platynę, zegarki, płacę ceny najwyższe Sienkiewicza 20 m. 18 part., ost. wejście. 3080-2

JUNO

besteser Gesichtsputz
der verleiht der Haut
Frische und Zart-
heit und ist vollständig
unschädlich. 3102-3

Kupuję

płacę najlepsze ceny za brylanty, złoto stare srebro, perły stare zęby futra garderobę
Piotrkowska 9 P. Kohn lewa oficyna II piętro

Graczyk Franciszek zagubił paszport rosyjski wyd. w gm. Tyniec w ziemi kaliskiej. Piotrkowska 247. 10918-3

Nelkienbaum Daniel zagubił legitymację chlebową na 10 osób. Zielona 6. 10538-1

Nelkienbaum Daniel zagubił paszport niem wyd. w Łodzi. Zielona 6. 12337-3

Jakobowicz Josek zagubił kartę powołania wyd. Pabjanicach. 10525-3

Strawiński Piotr zagubił legitymację na 8 osób Al. Rósciański 31. 10352-1

NABIESZCIE!
WSZYSCY PRZEKONAJCIE SIĘ NAJLEPSZE
KRAJOWE I ZAGRANICZNE PASTY DO OBUWIA
PRZEWYSZAJĄ DOBROCIĄ

ZORZA
PASTA DO OBUWIA

HAGRODZONA MEDALEM
NA WYSTAWIE
„KROLESTWO MODY”

ponieważ:
Zorza jestto jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrabiana z naturalnych tłuszczów.
Zorza jestto jedyna pasta przetłuszczona, a nadmiar tłuszczu ochroni skórę od pęknięcia
Zorza wystarczy używać raz na tydzień, pozostałe dni przecierając tylko flanelką.
Zorza najbardziej zeszlą skórę czyni miękką, elastyczną i wielce trwałą.
Zorza nawet starej spękanej skórze, po kilkakrotnym użyciu, nadaje wygląd nowej.
Zorza chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu.

Krajowa Wytwórnia Chem.

Warszawa, Ogrodowa 46.

Telef. 187-94, 233-90.

2988-10

Pierwszorządna warszawska pracownia
KARBOWANIA I PLISOWANIA SUKIEN

145 Piotrkowska 145 CH. HASSMAN

wykonanie obstalunków na poczekaniu

Ceny umiarkowane

2113-8

„ZORZA” najlepsza pasta do obuwia

„ZORZA” najlepsza pasta do obuwia

